

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 בני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי ירחמיאל אהרן יוסף קאליש מאמשינוב זצ"ל
הרה"ק רבי יחזקאל שרגא בהרה"ק ר' שמחה ישכר בער הלפרשטאם זצ"ל
רבי יוסף ב"ר מרדכי גרשון כ"ץ זצ"ל

משנה י"ג

רבינו עובדיה מברטנורא

היתה יושבת על שוליה וכו' טומאה תחתיה או בתוכה או על גבה - כל על גבה. ששינו גבי כוורת כשהיא יושבת על שוליה ופיה למעלה, היינו שהטומאה מאהיל חוצה (לה) למעלה מפיה.

בוקעת ועולה - אע"ג דלעיל במוטה על צדה וטומאה תחתיה או על גבה מצלת על מה שבתוכה, הכא דפיה למעלה מאחר דאין מצלת על מה שחוצה לה אין מצלת על מה שבתוכה, כיון דאין הפסק בין אויר שבתוכה לאויר של מעלה בחוצה לה. ודווקא כנגד הזית טמא ולא מן הצדדים, כיון דפחותה ואין גבוהה טפח, שאין שם אוהל להביא את הטומאה לצדדין. אבל היתה גבוהה טפח או מכוסה.

אף על פי שאינה גבוהה טפח - או כפאה על פיה. שיש אוהל להביא טומאה. **הכל טמא** - ואין הכיסוי חשוב להפסיק בין אויר תוכה לאויר שלמעלה, דלא דמי כלל למוטה על צדה. ודווקא דמכוסה בכפישה או בשאר כלי אף על פי שאינו מקבל טומאה, אבל מכוסה בנסר, אף על פי שטומאה על גבה אין הטומאה בוקעת את הנסר, כדתנן לעיל פרק ה' (משנה ו') גבי כוורת שהיא בתוך הבית.

היתה הכוורת יושבת באויר, מחוץ לבית על שוליה על תחתיתה, היינו שפתח הכוורת פונה כלפי מעלה, **והיא כלי** היינו שהכוורת אינה מחזיקה ארבעים סאה, וכמו שכבר למדנו כלי אינו נעשה אוהל לחצוץ בפני הטומאה, אזי אם **טמאה נמצאת תחתיה** תחת הכוורת, וכגון שאין תחת הכוורת חלל פתח טפח, ולכן היא טומאה רצוצה, או שהטומאה נמצאת **בתוכה** בתוך הכוורת, או שהטומאה נמצאת **על גבה** של הכוורת, היינו מעל פתח הכוורת - הדין הוא **טמאה בוקעת ועולה, בוקעת ויורדת** ומטמאה כל מה שנמצא כנגדה, ואפילו מה שנמצא כנגדה בתוך הכוורת, כלומר שאם הטומאה נמצאת מתחת, או מעל הכוורת, כל הנמצא כנגד הטומאה ואפילו מה שנמצא בתוך הכוורת טמא, שהואיל ופתח הכוורת פונה כלפי מעלה, הרי הטומאה עולה ויורדת ונכנסת גם לתוך הכוורת, לפי שאין מה שיחצוץ בפניה, ואם הטומאה נמצאת בתוך הכוורת בוקעת הטומאה שבכוורת לכל מה שנמצא כנגד הטומאה מלמעלה ומלמטה, מאחר שאין דבר שיחצוץ בפניה. אולם הכוורת עצמה נשארת טהורה, לפי שהיא כלי אדמה* ואינה מקבלת טומאה לא מתוכה ולא מאחוריה (מצידה החיצוני). **היתה גבוהה מן הארץ טפח** היינו שהיה תחת הכוורת אוהל בשיעור של טפח על טפח בגובה טפח, **או מכסה** או שהכוורת היתה מכוסה עם מכסה (אך לא צמיד פתיל) ואף אם הכוורת אינה גבוהה טפח מהקרקע, **או כפוייה על פיה** או שהכוורת היתה הפוכה כך שפיה פונה כלפי הקרקע ותחתיתה פונה כלפי השמים, אזי אם **טמאה נמצאת תחתיה** תחת הכוורת, **בתוכה** או אם הטומאה נמצאת בתוך הכוורת, **או על גבה** או אם הטומאה נמצאת מעל לכוורת - **הכל טמא** כלומר כל מה שנמצא מתחת ומעל ובתוך הכוורת טמא, אפילו מה שנמצא שלא כנגד הטומאה טמא, לפי שאם יש תחת הכוורת אוהל בשיעור של טפח על טפח, הרי הטומאה המונחת שם, או הנכנסת לשם מביאה את הטומאה לתוך הכוורת ולמה שנמצא מעל הכוורת, ואם הכוורת מכוסה אפילו במכסה שאינו מקבל טומאה, הואיל והכוורת היא כלי שאינו מחזיק ארבעים סאה, אין הכיסוי מציל על הכוורת, לפיכך בין שהטומאה בתוכה ובין שהיא תחתיה או מעליה, שאף בכגון זה נכנסת הטומאה לתוכה, הואיל ויש בתוכה חלל של טפח על טפח, הרי הטומאה מתפשטת בכל הכוורת, וממנה לכל מה שכנגד הכוורת מלמטה ומלמעלה, וכן אם היתה הכוורת כפוייה על פיה, אף כשהטומאה נמצאת תחתיה או מעליה, הרי היא נכנסת לתוכה, והטומאה הממלאת את כל הכוורת מתפשטת למעלה ולמטה.

* כמו שהזכרנו בפתיחת הפרק שאנו מעמידים את הכוורת שהמדובר בכוורת שעשויה מאדמה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה י"ד

רבינו עובדיה מברטנורא

היתה פחותה - שנפחתה ובטלה מתורת כלי.
כדברי חכמים - דפליגי אתנא קמא ומשוו מחזקת ארבעים סאה לפחותה ופקוקה בקש.
איך טומאה עולה לה - בזמן שהטומאה תחתיה אינה עולה לתוכה.
אף לא יורדת ממנה - בזמן שהטומאה לתוכה אינה יורדת תחתיה.
תחתיה טמא - ותוכה וגבה טהור.
כנגדו עד הרקיע טמא - אבל תחתיה טהור.

שואלת המשנה בַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים באיזה אופן מדובר מה שלמדנו במשנה הקודמת, עונה המשנה בְּזִמְנוֹ שֶׁהִיא כְּלִי ולא דינה ככלי ולא כאוהל, ולכן היא איננה חוצצת בפני הטומאה. אבל אם הִיְתָה פְּחוּתָה היינו שנשברה ממנה חתיכה, ובטלה ממנה תורת כלי ונעשתה אוהל ופְּקוּקָה בְּקֶשׂ והניחו קש במקום השבר, כדי שהטומאה לא תכנס לכוורת, או אם הִכּוּוֹרֶת כֵּן מְחִזְקֶת אַרְבַּעִים סָאָה כְּדַבְּרֵי חֲכָמִים הסוברים שאף כלי אדמה, כלי גללים וכלי אבנים כשהם מחזיקים ארבעים סאה, הרי הם כאוהל (כמו שביארנו במשנה יב), אזי אם יש טְמֵאָה תַּחְתֵּיהָ מתחת לכוורת, או אם הטומאה בְּתוֹכָהּ בתוך הכוורת, או עַל גְּבֵהָ או שהטומאה נמצאת על הכוורת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה, בּוֹקֵעַת וְיורֶדֶת שהואיל ואין הכוורת גבוהה מן הקרקע בשיעור טפח, דינה של הטומאה כטומאה רצוצה, שהיא בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. אולם כאשר הכוורת מונחת על צידה, הואיל ויש לכוורת שתי דפנות מלמעלה ומלמטה, לפיכך כשיש לה דין אוהל הרי היא חוצצת אף בפני טומאה רצוצה (כמו שלמדנו במשנה ג), אבל במשנתנו שהמדובר על כוורת שהיא עומדת על שוליה ופיה פונה כלפי מעלה, אין תחתית הכוורת חוצצת בפני הטומאה הרצוצה, אף שיש לכוורת דין אוהל. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן שחולקים אומרים: אֵין טְמֵאָה עוֹלָה לָהּ כלומר כשהטומאה נמצאת מתחת לכוורת, אין היא עולה למעלה, לפי שהכוורת חוצצת, ולכן מה שנמצא בתוכה ועל גבה טהורים, וכן אף לא יורֶדֶת מִמֶּנָּה כלומר שאם הטומאה נמצאת בתוך או מעל הכוורת, אין הטומאה יורדת למטה ולכן מה שמתחת לכוורת טהור, טעמם של רבי אלעזר ורבי שמעון הוא לפי שלכוורת יש דין אוהל, אם משום שנשברה ויצאה מתורת כלי, או משום שהיא מחזיקה ארבעים סאה ומלכתחילה הרי היא אוהל, אזי אע"פ שאין לה מלמטה אלא דופן אחת בלבד, היינו תחתית הכוורת, מכל מקום הרי היא חוצצת בפני הטומאה הרצוצה. הִיְתָה גְּבוּהָ מִן הָאָרֶץ טַפַּח היינו שמתחת לכוורת היה אוהל בשיעור של טפח על טפח בגובה טפח, אזי אם טְמֵאָה נמצאת תַּחְתֵּיהָ מתחת לכוורת - הדין הוא: כל מה שנמצא תַּחְתֵּיהָ טָמֵא אבל מה שבתוכה ועל גבה טהור, לפי שתחתית הכוורת שהיא גבוהה טפח מהקרקע חוצצת בפני הטומאה, מאחר ולכוורת יש דין אוהל. ואם הטומאה נמצאת בְּתוֹכָהּ בתוך הכוורת או עַל גְּבֵהָ על הכוורת - הדין הוא כְּנֶגְדוֹ עַד הָרְקִיעַ טָמֵא מה שנמצא כנגד הטומאה מלמעלה טמא, לפי שהטומאה בוקעת ועולה, אך לא יורדת אל מתחת לכוורת, לפי שתחתית הכוורת חוצצת בפני הטומאה, לפיכך מה שנמצא מתחת לכוורת טהור.